

មែនៗ ។ មើលចុះ ! យួនកៀបសង្កត់ជិត២០០ឆ្នាំទៅហើយ ដោយសារខ្មែរកម្ពុជា ក្រោមចេះសាមគ្គី ក៏អាចរក្សាភាសានិងទំនៀមទំលាប់បានគង់វង្សដល់ ។ ចំណែក កបងប្អូនខ្មែរកម្ពុជាកណ្តាលយើងដូចជាជ្រាយទន់ល្អកម្លោះ ។ មានប្រុសៗខ្លះលះ បងប្រពន្ធជាតិខ្មែររបស់ខ្លួន ទៅយកស្រីយួន - ហើយចំណែកឯស្រីៗខ្មែរខ្លះក៏ ស្រាប់តែលោតផ្លោះទៅយកប្តីយួនទៅវិញក៏មានដែរ មានឧទាហរណ៍ ប្រពន្ធអតីត តំណាងរាស្ត្រម្នាក់ជាដើម...

តើអនាគតខ្មែរផុតនោះនឹងក្លាយទៅជាជាតិអ្វីទៅ ?

អង្គវាសុំសួរលោកតាអាងថា ៖

- ហេតុម្តេចយួនហាណូយប្រមូលក្មេងៗច្រើនម៉្លេះ ? ខ្ញុំដឹងថាវាដឹកនាំយក ទៅហាណូយច្រើនម៉ឺនរួចហើយ ។

លោកតាធ្វើមុខស្នូតឆ្លើយថា ៖

- ខ្ញុំបានឃើញផ្ទាល់ភ្នែក ឃើញបូជ្ជយបើកបរទ្បាន ដើរប្រមូលកូនខ្មែរកំព្រា អាម្បពី៨ដល់១៤ឆ្នាំ ដាក់ឈ្មោះថា « ក្រុមកុមារសង្គម » (ក្រោយមកប្រែ ឈ្មោះថា « ក្រុមកុមារឈាមមុខ » ទៅវិញ ។ នៅថ្ងៃទី២៤-១១-៤៤ ហ៊ុន-សែន ប្រកាសប្រាប់អ្នកកាសែតបរទេសថា ក្រុមកុមារឈាមមុខមានទាំងអស់ពីរសែន ឆាប់ ។ សូមបញ្ជាក់ថា មកដល់សព្វថ្ងៃនេះ ពួកក្មេងៗទាំងអស់នោះមានអាម្បច- ន្លោះពី៣៥ទៅ៥០ឆ្នាំហើយ ហើយមួយភាគធំកំពុងធ្វើការនៅក្នុងជួររាជរដ្ឋាភិបាល ខ្មែរ និងនៅក្នុងជួរកងយោធពលខេមរភូមិ) ដឹកនាំចេញពីប្រទេសខ្មែរ យកទៅ កាត់ហាណូយ ។ សព្វថ្ងៃគ្រប់អង្គការសង្គមស្រៀនក្រុមកុមារសង្គមស្រៀនទ្បើងទៅ គឺសុទ្ធតែជាយួនហាណូយទាំងអស់ ។ ជាពិសេសវាខំបំពោកគោលជំហរ ដំណាក់ ការជាដំបូងត្រូវសងសឹកចំពោះខ្មែរក្រហម វាបិទប្រសប់ញុះញង់បង្ហាញភាពជាក់ ស្តែង ដែលកុមារទាំងនោះត្រូវទទួលទារុណកម្មរួចហើយ ។ យួនហាណូយរំពូក ហូរហែរបណ្តុះគំនិតសងសឹកនេះឲ្យកប់ចូលយ៉ាងជ្រៅឲ្យជាប់ជាដីច្នកងបេះដូង ។

រាល់ៗពេលបាយត្រីក-ល្ងាច វាបង្កើតសំនួរថា ៖

- តើនរណាជាមិត្ត ?
- តើនរណាជាសត្រូវសម្លាប់ខ្ញុំម៉ែវា ? ។

ដូច្នេះកុមារសង្គមទាំងនោះត្រូវតែយល់ច្រឡំយ៉ាងធ្ងន់ មុនតែដឹកលំដីកើ ងនិងគោរពយួនជាមិត្ត ជាអ្នកមានគុណ ហើយច្បាស់ជាសងសឹកខ្មែរក្រហមជំនួស យួនហាណូយជាមិត្តទាន ។

វាបង្កើតកលល្បិចញុះញង់ មានជាឧទាហរណ៍ដូចតទៅ ៖

- គ្រប់ៗពេល យួនហាណូយសំរាំងជ្រើសរើសកុមារកំព្រា ដែលមានមូល-

ដ្ឋានស្ថិតនៅក្នុងបរិវេណអតីតវិទ្យាល័យព្រះមុនីវង្ស (បាត់ដំបង) បានត្រឹមត្រូវតាមលក្ខណៈហើយ ក៏បង្ហាត់ឲ្យតម្រៀបជូនឡើងវិញ ។

ក្បួនទ្បាតកម្មវិធីទាំងនោះ មាន៥ប្រវត្តិ និង ឈប់សំចតនៅតាមបណ្តាយផ្លូវលេខ២ ខាងកើតវិទ្យាល័យ រួចបើកបរទៅកាន់ផ្លូវជាតិលេខ៥ ឆ្លងតាមស្ពានថ្មថ្មី ។ លុះក្បួនទ្បាតទាំងនោះបរទៅដល់វាលបែកចាន យួនហាលយបញ្ឈប់ក្បួនទ្បាតរួចបញ្ជាឲ្យកុមារកំសត់ទាំងអស់ចុះពីទ្បាត រួចតម្រៀបជូនដើរតាមវាទៅកាន់វាលមួយ ស្ថិតនៅខាងកើតចំណតអាកាសយាន ដែលមានម្លប់ដើមឈើពីរដើមធំៗ គឺដើមអំពិលខាងលិច ដើមពុទ្រាខាងកើត ។ នៅចំចន្លោះដើមឈើទាំងពីរដើមនោះ មានផ្លូវខ្លោចបីទន្លឹមគ្នា ។ រាល់ៗពេល មានយួនហាលយម្នាក់ អាយុប្រហែល៤០ឆ្នាំ មុខសំប៉ែត ច្រមុះកំពិត មាត់ច្របូញ ផ្កាមខ្លា សក់កាត់ខ្លី ទាបតឿ មានកាំភ្លើងខ្លីមួយដើមដោចង្កេះ ឈររង់ចាំនៅទីនោះជាស្រេច ។ ពេលកុមារឈានមុខជាច្រើនរយនាក់បណ្តើរគ្នាទៅដល់ យួននេះសើចទទួលយ៉ាងរាក់ទាក់ និយាយទៅកាន់កុមារទាំងអស់នោះជាភាសាខ្មែរដោយប្រើវាក្យសព្ទតាមលំនាំសម័យអង្គការអនាមិក ។ វាចាប់ផ្តើមព្យុះព្យាងដោយលើកដៃចង្កូលផ្លូវខ្លោចទាំង៣នោះថា ៖

- នេះជាផ្លូវព្រះសង្ឃបីអង្គ ដែលត្រូវខ្មែរក្រហមវាយសម្លាប់កាលពីថ្ងៃ២៤-៤-៧៥ នៅម៉ោង២រសៀល ។ ថ្ងៃវាយសម្លាប់នោះ ខ្មែរក្រហមជិករណ្តៅបីនេះ រួចមេធាវីបញ្ជាដល់មិត្តទុយថា ៖

- ចូររងទៅកាន់ខ្ទមខាងលិច ។ យួននិយាយបណ្តើរលើកដៃចង្កូលបណ្តើរទៅកាន់ខ្ទម... រួចបន្ត ៖

- ដើម្បីដឹកអាគារបីក្បាលយកមកចាត់ការ ។ ពេលនោះមិត្តទុយហារមាត់ចំហបើកភ្នែកធំៗ ឆ្ងល់សែនឆ្ងល់ ព្រោះខ្លួននៅទីនេះមិនដែលប្រទះឃើញគោទាល់តែសោះ ។ ប៉ុន្តែមិនហ៊ានសួរដេញដោលនូវបញ្ហាដាច់ណាត់នេះ ។

លុះទៅដល់ មិត្តទុយក៏បើកទ្វារខ្ទម ។ ឪពុកឆោឆោ ! មិនមែនគោទេ ! គឺព្រះសង្ឃបីអង្គដែលវាស្រ្តខ្មែរនៅខេត្តបាត់ដំបងស្គាល់ច្បាស់ តែងតែគោរពប្រណិបត្តិសន្តិដ្ឋានទុកដូចជាព្រះពុទ្ធ ។ ព្រះសង្ឃទី១ព្រះនាម ប៉ុន-សំភាជ ជាព្រះមេគណខេត្តបាត់ដំបង ។ ព្រះសង្ឃទី២នាមព្រះនាម កែវ-សាន ជាអនុគណខេត្តបាត់ដំបង និងជាចៅអធិការវត្តកំផែង ។ ព្រះសង្ឃទី៣មិនស្គាល់ព្រះនាម ជាអនុគណស្រុកសង្កែរ ។ ព្រះសង្ឃជាដំបូងទាំងបីអង្គ ជាប់ចំណងជាស្រេច ។ មិត្តទុយក៏ដឹកព្រះសង្ឃទាំងបីអង្គដូចដឹកគោមែន នាំមកកាន់រណ្តៅ ។ មេឃាតករសួរព្រះសង្ឃតាំងបីអង្គថា ៖

- តើចង់និយាយស្តីប្តេ មុននឹងស្លាប់ ? ។

ពេលនោះមានតែព្រះមេតណទេដែលនៅសល់វិញ្ញាណ និងស្មារតីរឹងប៉ឹង លោកឆ្លើយធ្វើព្រងើយថា ៖

- អាត្មាជឿកម្មនិងផល អ្នកណាប្រព្រឹត្ត អ្នកនោះត្រូវតែទទួល ។ តែសុំតែម្យ៉ាង គឺដល់ពេលសម្លាប់អាត្មារួច សុំបត់ស្បង់ចិញ្ចឹមជាក់លើផ្លូវតាមសមគួរផង ។

មេឃាតករចិត្តយកក្បួនសំរាតស្បង់ពីព្រះសង្ឃទាំងបីអង្គ វាយសំពង់ដំបងសង្កែទាំងបន្តា រួចបាក់ទម្លាក់រណ្តៅរៀងៗខ្លួន ។ ស្លាប់ឬមិនស្លាប់មិនដឹងទេ រួចហើយខ្មែរក្រហមក៏កាយដល់ចោលទៅ...

យួនហាណូយកន្ត្រៃនិយាយដល់វត្តនេះ ក៏លើកដៃចង្អុលដើមអំពិលនិងពុទ្ធាព្រមទាំងបន្តការញុះញង់ថា ៖

-ខ្មែរក្រហមក៏ចង់ស្បង់ចិញ្ចឹមទាំងបីភ្នាប់គ្នាធ្វើជាខ្សែ ហើយចង់ទាញពីមែកអំពិលទៅមែកពុទ្ធា ទុកចោលឲ្យខ្យល់បក់រំភើយជាល្បែង...

លុះញុះញង់ចប់ហើយ យួននេះក៏សម្លឹងកុមារអ្នកស្តាប់ ដោយញញឹមយ៉ាងពេញចិត្តនូវកលល្បិចញុះញង់របស់វា ដែលវាយល់ថាសមហេតុសមផល មានភស្តុតាងជាក់ស្តែង អាចដុតចិត្តកុមារកំព្រាទាំងឡាយនោះ ឲ្យឆេះក្តៅដំបូងនិច្ច ត្រូវតែសងសឹកចំពោះខ្មែរក្រហមជាដាច់ខាត ។

ពេលនោះក្រុមកុមារឈាមមុខមានទឹកមុខប្រពាប់ស្រពោល មានខ្លះចេញទឹកភ្នែករលឹងរលោង ដោយការឈឺចាប់ខ្លោចផ្សា ឆឹកឃើញអំពើឃោរឃៅរបស់ខ្មែរក្រហមចាប់ចងខ្លីមែនរបស់ខ្លួននាំយកទៅសម្លាប់អញ្ចឹងដែរ ។

គួរឲ្យចម្លែកដែរ ! ចុះហេតុយ៉ាងដូចម្តេចបានជាយួនហាណូយនេះដឹងរឿងខ្មែរក្រហមសម្លាប់ព្រះសង្ឃទាំងបីអង្គច្បាស់លាស់ម៉្លេះ ? ការអធិប្បាយព្រមទាំងកាយការដែលវាបញ្ចេញមកនេះ ធ្វើឲ្យយើងឆឹកសង្ស័យថា នៅពេលធ្វើឃាតព្រះសង្ឃទាំងបីអង្គ ច្បាស់ជាមានវានៅទីនោះដែរហើយមើលទៅ ? ព្រោះនៅថ្ងៃទី២៤-៤-៧៥ គ្មានប្រជាជនថ្មីណាអាចដើរកាត់វាលចំណាតអាសយដ្ឋានវាលបែកបានបានទេ ! ដូច្នោះខ្មែរយើងត្រូវតែលើកយកមកគ្រិះរិះរកហេតុផល ។

ស្ងៀមនេះជាធាតុភ្លើង មានឥទ្ធិពលដ៏ស័ក្តិសិទ្ធិ អាចដុតកំដៅឲ្យឆេះដំបូងនិច្ចកប់យ៉ាងជ្រៅក្នុងបេះដូងកុមារកំព្រា ។ ដូច្នោះពីថ្ងៃនេះទៅ ឲ្យតែពុលឃ្មោះខ្មែរក្រហមកុមារឈាមមុខត្រូវតែកំទេចចោលភ្លាម ។

មានពេលខ្លះវាដឹកកុមារទាំងនោះទៅបង្ហាញក្បាលខ្លោចរាប់ពាន់ឬដល់ម៉ឺន ដែលវាគាស់រៀបតាំងជាស្រេច ។ លុះបង្ហាញនិងញុះញង់រួចហើយ វាក៏ដឹកក្មេងទាំងនោះទៅកាន់ទីអាថ៌កំបាំងដោយនិយាយថា វានាំយកទៅរៀននៅហាណូយ !?!!

ចូលឆ្នាំ១៩៧៧ភ្លាម យួនហាណូយចាប់ផ្តើមបញ្ជូនយោធាខ្មែរក្រហមក្រុមទី៣

ឲ្យវិលត្រឡប់មកតាមមូលដ្ឋានចាស់ៗជាហូរហែរ ពាសពេញព្រៃនៃប្រទេសខ្មែរ ឡើងវិញ ។ យោធាខ្មែរក្រហមក្រុមទី៣នេះ គឺជាពួកដែលយួនហាណូយរើសសំរាំ ឯចេញមកពីពួកស្តាប់សក្តិភូមិទី៣ចក្រពត្តិ ព្រោះក្រុមទាំងនេះមានការឈឺចាប់ ដោយបានឃើញផ្ទាល់ភ្នែក ដែលបណ្តាលមកពីស្តេចនិងចក្រពត្តិ ច្បាំងដណ្តើមអំណាចគ្នា ទើបក្រុមវាត្រូវកំព្រា ត្រូវប្រាត់ប្រាស់ម៉ែដី ខ្វះទីលំនៅ ។ ក្រុមនេះក៏ដូចជាកូនសិស្សយួនហាណូយដែរ មានយួនបង្កោត់បង្រៀនពីសូន្យឡើងទៅ ធ្លៀតឱកាសព្យុះព្យង់ហែកហូរចំពាក់គោលជំហរយ៉ាងមុតថា ត្រូវតែកំទេចសក្តិភូមិទី៣ចក្រពត្តិ ។ ផ្ទុយទៅវិញ ក្រុមយោធាខ្មែរក្រហមទី៣នេះ ត្រូវតែដឹងគុណយួនហាណូយ ដូចក្រុមកុមារឈាមមុខដែរ ។ មេដឹកនាំក្រុមនេះសុទ្ធតែមានសញ្ជាតិជាយួនតែវាយកល្មោះខ្មែរជាក់បន្តទាំងអស់ ។ ស្តាប់ដល់ត្រីមហ្វីង យាយទៀងសុំសួរលោកតារាងថា ៖

- បើអញ្ជឹងយួនហាណូយលែលកឲ្យខ្មែរមានសត្រូវរវាងគ្នានិងគ្នា ។ បានសេចក្តីថា ក្រុមកុមារឈាមមុខជាអ្នកកំទេចខ្មែរក្រហម រីឯក្រុមខ្មែរក្រហមទី៣ ជាអ្នកកំទេចខ្មែរសក្តិភូមិទី៣ខ្មែរចក្រពត្តិ ឲ្យយួនហាណូយ ។

លោកតារាងឯកក្បាលបញ្ជាក់ថាពិតជាអញ្ជឹងមែន ។ លោកតាបន្តទៅទៀតថា ៖

- បើខ្មែរយើងដោះស្រាយមិនទាន់ពេលវេលាទេ ដោយបណ្តោយឲ្យសង្គ្រាមរវាងក្រុមទាំងពីរនេះផ្ទុះឡើង សត្រូវទាំងសង្វាងមុខជាបាញ់សម្លាប់គ្នាទាំងឯងដឹកដល់ គ្មានអាណិតអាសូរ ដោយសារកំហឹងទោសៈនៃការសងសឹកផ្ទាល់ខ្លួនផង ដោយយល់ថាត្រូវតែកំទេចខ្មាំង ដើម្បីរំដោះមាតុភូមិផង ។ តារាងបន្តទៅទៀតថា

- បងៗឃើញទេ យួនហាណូយវាយកឃ្លា បំបែកបំបាក់ដើម្បីគ្រប់គ្រងមកអនុវត្តទៀតហើយ ។ ចូរចេះចំពោះវិបត្តិនៃប្រទេសកម្ពុជា សូមកុំជឿតែត្រចៀកនិងភ្នែក ។ យើងត្រូវប្រើខ្លួនក្បាលត្រិះរិះពិចារណាឲ្យបានដិតដល់ ។ សភាពទាំងព្រៃរបស់យួនមានលក្ខណៈទង់ភ្លន់ធ្វើពុតចំពោះខ្មែរជាដិច្ច ។ ពាក្យបុរាណមួយឃ្លាមានចែងមកហើយថា ៖ « សៀមមិនចោលក្បួន យួនមិនចោលពុត ខ្មែរស៊ុតទ្រុឌមិនចោលថែថ្ងៃ » ។ ដោយសារមូលហេតុនេះ ទើបខ្ញុំស្រាវជ្រាវដើម្បីដាស់សតិកូនខ្មែរឲ្យភ្ញាក់រលឹកឡើងវិញ ឈប់ដេកលក់ ឈប់ក្បត់គ្នាទៅវិញទៅមកព្រោះខ្មាំងវាមុខតែយកពេលដែលយើងឈ្នោះកាប់ចាក់គ្នានេះហើយ ធ្លៀតដណ្តើមដឹកម្តុជាកណ្តាលឲ្យអស់ ។ ខ្ញុំសូមរំលឹកបងៗឡើងវិញថា ៖

- នៅឆ្នាំ១៩៨៥ យួនជារៀតមិញវាបញ្ជូនបូជុយចូលមកតាំងមូលដ្ឋានពាសពេញផ្ទៃដីនៃប្រទេសកម្ពុជា ដោយយកលេសថា វាស្ម័គ្រចិត្តចូលមកស្តាប់ជួយខ្មែរ

ដេញបារាំង ។ តែតាមការពិត វាចូលមកព្រះញាតិបំបែកបំបាក់ខ្មែរ ដើម្បីបង្កើតខ្មែរ វៀតមិញឯណោះទៅវិញទេ ។ តើយួនឯណាដែលស្ម័គ្រចិត្តស្លាប់ជួសខ្មែរនោះ ? ព្រោះនៅឯកម្ពុជាក្រោមឯណោះ ក្នុងពេលដែលវាថាចូលមកជួយខ្មែរ (ឆ្នាំ១៩៤៥) គ្នាវាក្រុមផ្សេងៗទៀតកំពុងតែចាត់ការវាយកាប់សម្លាប់បំផុតពូជខ្មែរឲ្យអស់ ។ ខ្មែរ ក្រោកឡើងតស៊ូកាប់ចាក់វាវិញ ធ្វើឲ្យវាស្លាប់បាត់បង់ជីវិតយ៉ាងច្រើន ។ ខ្មែរកម្ពុជា ក្រោមឈប់លក់អង្ករ ម្ហូបបន្លែ និងគ្រឿងឧបភោគធានាឲ្យវៀតមិញ ។ ឃើញដូច្នោះវាក៏ផ្លាស់នយោបាយ ដោយប្រើស្នៀតបោកប្រាស់វិញម្តង ។

- នៅឆ្នាំ១៩៤៦ វាចាប់ផ្តើមបន្ថែមអារុំធម៌ត្តសាស្ត្រ គឺភាពខាងក្រៅវាប្រើឥរិយាបថល្អទង់ភ្នំ ផ្តួមត្រជាក់រវាងខ្មែរកម្ពុជាក្រោម ។
- នៅដើមឆ្នាំ១៩៤៧ វាសំរេចបង្កើតសមាគមមិត្តភាពយួន-ខ្មែរ-លាវ ។ ប៉ុន្តែ មេដឹកនាំផ្នែកខាងខ្មែរគឺយួនភ្ញៀង-ហ្នាំងមៀង ឬសឹង-ដុំកមិញ ឬអាចារ្យម៉ឺន ។ លោកតារាងនិយាយមកដល់ត្រឹមនេះ ក៏បែរមុខសម្លឹងយាយទៀងព្រមទាំងនិយាយថា សូមបងទៀងធ្វើជាសាក្សីនិយាយបន្តចុះ ព្រោះកាលណោះគាត់ជាសមាជិកជាមួយនិងគេដែរ ។

យាយទៀងក៏ចាប់ផ្តើមបញ្ជាក់បន្តថា ៖

- ខ្មែរនៅកម្ពុជាក្រោមដឹងនិងយល់ថា នេះជាកលល្បិចបោកប្រាស់របស់វៀតមិញដែរ ប៉ុន្តែមិនដឹងជាធ្វើយ៉ាងដូចម្តេច បើខ្មែរកម្ពុជាក្រោមដូចជាកូនកំព្រា ត្រូវតែផ្សងព្រេងសម្លៀកទៅ ។ មានបងប្អូនអ្នកចេះដឹងខ្លះហ៊ានធ្វើពលិកម្មចូលជាសមាជិកសមាគមមិត្តភាពខ្មែរ-យួន-លាវនេះ ដើម្បីរក្សាសេចក្តីស្ងប់ស្ងៀមនិងសេចក្តីសុខសាន្តដូចបងប្អូនខ្មែរកម្ពុជាក្រោម តាមពេលវេលានោះទៅ ។ ប៉ុន្តែត្រូវចេះប្រុងប្រយ័ត្ន ព្រោះបើវាសង្កេតឃើញសមាជិកខ្មែរណា មានសតិសម្បជញ្ញៈស្នេហាជាតិពិតៗត្រូវយួនហាល្បាយអញ្ជើញឲ្យទៅ «ជួយធ្វើការ» អង្គការលើ ។ ខ្មែរអភ័ព្វទាំងនោះ ត្រូវបាត់ខ្លួនរហូត ។

លុះថ្ងៃទី២១-៥-៤៧ យួនទទួលជ័យជំនះមហាអស្ចារ្យ យួនលេបធុរកម្ពុជាក្រោមជាលើកទី២បាត់ស្រមោល ។ ចំណែកឯសមាគមមិត្តភាពយួន-ខ្មែរ-លាវវិញ ក៏ត្រូវរលាយដោយស្វ័យប្រវត្តិ ។ រីឯខ្មែរកម្ពុជាក្រោម ដែលជាសមាជិករបស់សមាគម ដែលបាត់បង់ជាមួយវៀតមិញដើម្បីដេញបារាំង ក៏ត្រូវយួនហាល្បាយប្រមូលនិងនាំទៅទុកឲ្យស្លាប់ចោលឆ្អឹងនៅឯហាល្បាយឯណោះរហូត ។

ចំណែកនៅឯកម្ពុជាកណ្តាលឯណោះវិញ ហុ-ជីមិញក៏បែរជាបញ្ជូនភ្ញៀង-ហ្នាំងមៀង ក្លែងជាសឹង-ដុំកមិញ ចាត់តែងតាំងជាស្រេច ដើម្បីបន្តធ្វើជាប្រធានខ្មែរតស៊ូ ។ វារក្សាឃ្លា សមាគមមិត្តភាពយួន-ខ្មែរ ទុកយកមកបោកខ្មែរកណ្តាល

មួយលើកទៀត ។

ហាយទៀងនិយាយមកដល់ត្រឹមហ្នឹង ក៏បែរមកតារាងសុំ ឲ្យគាត់បន្តការអធិប្បាយរបស់គាត់ទៅទៀត ។ លោកតារាងនិទានបន្ត ៖

- បច្ចុប្បន្ននេះយួនហាណូយដដែលប្រែឈ្មោះជារៀតណាម ចូលមកលុកលុយប្រទេសកម្ពុជា ដោយចាត់ការបង្កើតជាបន្ទាត់នូវសមាគមមួយដែលមានឈ្មោះថា សមាគមមិត្តភាពកម្ពុជា-រៀតណាម នៅថ្ងៃទី១៨-២-៧៩ ដើម្បីបោកខ្មែរមែន ។

មើលចុះ ! ក្នុងកាសែតនិងសេចក្តីថ្លែងការណ៍នានា វាតែងតែប្រើឃ្លាមិត្តភាពកម្ពុជា-រៀតណាមៗៗច្រើនដល់ៗ ។ ប៉ុន្តែរបៀបគ្រប់គ្រងត្រួតត្រា យួនហាណូយមិនដែលភ្លេចឃ្លា «បំបែកបំបាក់ដើម្បីគ្រប់គ្រង»នោះទេ ។ វាអនុវត្តបានត្រឹមត្រូវតាមឃ្លានេះ ដោយបំបែកខ្មែរបានជាច្រើនក្រុម វាចាត់តែងតាំងខ្មែរដែលស៊ីជោរឲ្យឡើងជាល្បួងជាចារជន ដើម្បីស៊ើបយកការណ៍ឲ្យវា ។ ឥឡូវនេះមានខ្មែរខ្លះៗកំពុងតែដើរស៊ើបការណ៍ពីខ្មែរក្លាងវង់ ទៅឲ្យយួនហាណូយទៅវិញហើយ ។ ពីក្រុមមួយទៅក្រុមមួយក៏ដូច្នោះដែរ ត្រូវតែស៊ើបការណ៍ក្នុងក្រុមផ្តល់ទៅឲ្យយួនហាណូយ...

ដូច្នោះឃ្លាដែលថែងថា «មិត្តភាពកម្ពុជា-រៀតណាម» នៅឆ្នាំ១៩៧៩នេះ ក៏វាមិនខុសគ្នាពីឃ្លា «មិត្តភាពខ្មែរ-យួន-លាវ» នៅឆ្នាំ១៩៤៧នោះទេ ។ នេះគ្រាន់តែជាការល្អងលោមបោកបញ្ឆោត ដែលគេអាចប្រៀបប្រដូចទៅនឹងការអង្កេតលទ្ធផលសត្វពាហនៈបញ្ចូលនីមត្តប៉ុណ្ណោះ ។

ចាប់តាំងពីថ្ងៃស្អែកនេះទៅ ខ្មែរយើងត្រូវតែតាមដានសង្កេតមើលនូវកលល្បិចរបស់យួនហាណូយ ដើម្បីឲ្យដឹងថា តើមានស្នៀតអីទៀតនឹងបញ្ចេញមកបោកខ្មែរ និងមតិសកលលោក ដើម្បីលេបយកទឹកដីកម្ពុជាកណ្តាលយើងនេះ ឲ្យបានស្របច្បាប់អន្តរជាតិ ។ ព្រោះទឹកដីប្រទេសកម្ពុជារបស់ខ្មែរ មតិពិភពលោកទទួលស្គាល់នៅលើផែនទីរួចទៅស្រេចទៅហើយ ។ យួនខ្លួនវាក៏បានទទួលស្គាល់ដោយចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចសន្យាសន្តិសញ្ញាក្រុងហ្សឺណែវ តាំងពីខែកក្កដាឆ្នាំ១៩៥៤ មកម្ល៉េះ ។ ដូច្នោះវាមិនអាចលេបទឹកដីកម្ពុជាកណ្តាលបានងាយៗដូចគន្លឹកកម្ពុជា ក្រោមឡើយ ។

ឥឡូវនេះ យួនហាណូយកំពុងតែប្រើស្នៀតចោរ ដោយសម្លាប់ និងកំហែងខ្មែរជាម្ចាស់ទឹកដីពិតៗ ។ ស្នៀតចោរនេះប្រសើរណាស់ ព្រោះទោះបីបងប្អូនខ្មែរណាដែលមិនចង់រត់ចោលទឹកដីក៏ដោយ ក៏ពេលនេះត្រូវតែរត់... យ៉ាងហោចណាស់ក៏មួយគ្រាសិនដែរ...

ហើយយើងក៏មិនត្រូវភ្លេចថា ព្រមពេលជាមួយគ្នានេះ វាកំពុងតែឆ្កែបង្កើត

ខ្មែរថ្មី នាំយកមកជំនួសខ្មែរយើងដែលចាកចោលស្រុកនោះឡើយ ។ ការបង្កើត
ខ្មែរថ្មីដែលយួនហាលយកកំពុងតែធ្វើសព្វថ្ងៃនេះ មានជាភស្តុតាងដូចតទៅ ៖

ក្រុមទី១- វាបើកទ្បានដើរប្រមូលកុមារខ្មែរកំព្រា ដែលមានអាយុចាប់ពី៨ទៅ
១៨ឆ្នាំ ដើម្បីប្រមូលដឹកនាំចេញពីប្រទេសខ្មែរ ដោយប្រាប់ថា នាំយកទៅរៀននៅ
ហាលយ ។

ក្រុមទី២- គឺអាណិកជនយួនដែលកើតនិងមានលំនៅនៅប្រទេសខ្មែរពីឆ្នាំ១៩
៧០ដល់១៩៧១ និង១៩៧៥ ។ វាធ្វើមាតុភូមិធីវត្តធីចូលមកស្រុកខ្មែរវិញហើយ ដែល
មានចំនួន៣សែននាក់ ។ ក្មេងដែលកើតនៅជំនាន់នោះ នឹងនាំយកមកជាមួយវា
នូវគំនុំសងសឹកចំពោះខ្មែរ ។ ព្រោះនៅសម័យរដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋ មានបាតុ-
កម្មមួយដែលធ្វើឡើងដើម្បីវាយពួកយួន គឺម៉ែឌីវា ។ តើធរណាជាអ្នកបង្កើតបាតុ-
កម្មនេះ ? យើងគួរតែត្រិះរិះពិចារណាដែរ ។ ព្រោះថានៅស្រុកខ្មែរយើង បាតុកម្ម
មួយៗសុទ្ធតែមានអ្នកដឹកនាំចាត់ចែងធ្វើទាំងអស់ ។ រីឯអ្នកដែលដើរតាមបាតុកម្ម
នោះ មិនទាំងដឹងថាខ្លួនទៅណា ឬទៅធ្វើអ្វីផង...

ឥឡូវអាណិកជនយួនទាំងនោះបន្តដាក់ឈ្មោះជាខ្មែរ យកសញ្ជាតិបន្តជាខ្មែរ
ទាំងអស់ ហើយដែលមានមួយភាគស្មុំត្រចិត្តកាងក្តាប់យោធាខ្មែរក្រហមក្រុមទី៣
ដែលសព្វថ្ងៃនេះមានតាំងមូលដ្ឋាននៅកន្លែងចាស់ឡើងវិញ ។

ក្រុមទី៣- គឺក្រុមបូជ្ឈយដែលមានភារកិច្ចមកបំពេញបេសកកម្មនៅស្រុកខ្មែរ
ត្រូវគោរពវិន័យតាមលក្ខណ៍ដ៏ត្រឹមត្រូវ។ ម្នាក់ៗត្រូវធ្វើការនៅស្រុកខ្មែរក្នុងរយៈពេលៈប្រាំ
ឆ្នាំ ។ បើក្នុងរយៈពេលនោះ វាគោរពវិន័យមិនបានត្រឹមត្រូវទេ វាត្រូវតែនៅស្រុក
ខ្មែរដល់ទៅ១០ឆ្នាំ ។ បើក្នុងរយៈពេលៈ១០ឆ្នាំ ធ្លាក់លេខម្តងទៀត ពួកបូជ្ឈយទាំងនោះត្រូវ
តែនៅស្រុកខ្មែររហូត... គឺវាសន្និដ្ឋានទុកដូចជាខ្មែរ ។ ឥឡូវនេះយួនហាលយបង្ខំ
ពួកបូជ្ឈយអស់ទាំងនោះ ឲ្យរៀនសូត្រអក្សរខ្មែរជាដាច់ខាត ។ ពួកបូជ្ឈយម្នាក់ៗទទួល
កូនសៀវភៅមួយពីអង្គការលើ មានប្រវែងបណ្តោយ១៣សង់ទីម៉ែត្រ និងទទឹង
៩សង់ទីម៉ែត្រ មាន១០៤ទំព័រទាំងក្រប ។ នៅលើក្របមានអក្សរយួន៣ម៉ាត់ ៖

- រៀនផ្ទាល់ខ្លួន (Hoc ca nhan) ។

ក្នុងរយៈពេល២ថ្ងៃ ត្រូវរៀនស្រៀងនិងព្យញ្ជនៈខ្មែរមួយទំព័រ ។ ក្នុងរយៈពេល២ថ្ងៃ
ត្រូវរៀនឲ្យចេះភាសាខ្មែរមួយទំព័រ ។ ក្នុងរយៈពេល២ថ្ងៃ ត្រូវរៀនឲ្យចប់មួយសៀវ
ភៅ១០០ទំព័រនេះ ។ រៀនចប់រួចហើយត្រូវទៅកាន់អង្គការលើ ទទួលយកកូនសៀវ
ភៅថ្មី ចាប់រៀនសូត្របន្តទៅទៀត ។ល។

ពេលនោះលោកតារាងថ្មីថា ៖

- បងប្អូនខ្មែរអើយ ដើម្បីវាតទីយកទឹកដីខ្មែរ យួនហាលយប្រើកលល្បិច

យ៉ាងល្អិតល្អន់ ។ វាមានគុណសម្បត្តិគ្រប់វិស័យ វាគោរពវិន័យបានយ៉ាងហ្មត់ចត់ វាធ្វើការតាមខ្សែរយៈយ៉ាងត្រឹមត្រូវ វាប៉ិនលាក់ការណ៍បានយ៉ាងជិត ។ ផ្នែកនយោបាយវាចេះប្រើកលល្បិចដ៏ឆ្លើម មានបញ្ហាសំខាន់បណ្តោយ វាជិយាយក្រឡិចក្រឡុចតតភ្ញៀវខ្មាស់គ្នាធានាសន្តិភាពនៅលើពិភពលោកអាចធ្វើបានដូចវាឡើយ ។

ផ្នែកកងទ័ពវាមានជាង១លានក្បាល បច្ចេកទេសផ្នែកធ្វើសង្គ្រាម វាប៉ិនអប់រំឲ្យអត់ទ្រាំ ស៊ីបាយរួមវាល់ថែកជាមួយផ្លូវនិងត្រកួនស្នោរបងតែអំបិល ។

ផ្នែកគ្រឿងអាវុធ ក្នុងឆ្នាំ១៩៧៥ ចប់សង្គ្រាមភ្លាម ប្រទេសយួនមានគ្រឿងសម្ភារៈយ៉ាងច្រើនសំបើម ៖

- កាំភ្លើង មានចំនួន១លាន៦សែនដើម
- ស្បៀងអាហារ មានចំនួន១៣ម៉ឺនតោន
- ឡានកាម៉ូង មានចំនួន៤ម៉ឺន២ពាន់
- ឡានដឹកទ័ព មានចំនួន១ម៉ឺន២ពាន់
- អាវុធការពាររទេះតង មានចំនួន៦ម៉ឺន២ពាន់គ្រឿង
- គាវ៉ាចំបាំង មានចំនួនរាប់ពាន់គ្រឿង
- ព្រមទាំងកប៉ាល់ហោះចំបាំងមួយចំនួន ដែលភាគច្រើនជាកប៉ាល់ហោះប្រដេញផ្តល់ប្រតិកម្ម ។

មើលចុះ ! យួនមានគ្រឿងចំបាំងដ៏ច្រើនលើសលប់ ក្នុងចំណោមប្រទេសទាំងបីនៅប្រៀបធៀបទិសក្នុងអាស៊ីភាគអាគ្នេយ៍នេះ ។ វាមានប្រជាជនច្រើនកុះករស្ថិតនៅលើផ្ទៃដីដ៏ធំឆ្នៀតចង្អុល ក្រៀមក្រាមភ័នជីវជាតិ ។ មូលហេតុនេះ វាមិនទុកឲ្យយើងបានសុខឡើយ ។

យួនហាល្បាយមិនមែនគ្រាន់តែបោកស្តេចសីហនុប៉ុណ្ណោះទេ វាអាចបង្វែងជានបំភ័នមតិពិភពលោក មតិអន្តរជាតិឲ្យយល់ច្រឡំថា សង្គ្រាមក្នុងប្រទេសខ្មែរ គឺខ្មែរក្រហមសម្លាប់ខ្មែរ ។ ចំណែកវាស្រ្តុខ្មែរដែលត្រូវទទួលរងគ្រោះ ក៏បានឃើញនិងភ្នែកដូច្នោះដែរ ។ យាយទៀងសុំបញ្ជាក់ថា គាត់បានឃើញផ្ទាល់នឹងភ្នែក ខ្មែរក្រហមដាំក្រុមឃាតករអាថ៌កំបាំងចូលមកចាប់ចងប្តីរបស់គាត់ និងបងប្អូនខ្មែរនៅកងព្រៃស្វាយ ដាំយកទៅសម្លាប់ជាបន្តបន្ទាប់ លុះជិតចប់បេសកកម្ម អង្គការចាត់ការសម្លាប់ខ្មែរក្រហមទាំងនោះវិញចោលខ្លួន នេះជារឿងដ៏ចម្លែកណាស់ យើងជាខ្មែរគួរតែលើកយកមកត្រិះរិះពិចារណា ។

ដូច្នេះគ្រប់ៗអព្ពតហេតុ គ្រប់ៗឧបករណ៍នានា កើតមានឡើងមិនទំនងក្នុងប្រទេសខ្មែរនេះ បើយើងខ្មែរចេះតាមដាន រួចប្រើខ្លួនក្បាលត្រិះរិះពិចារណាប្រៀបធៀប យើងអាចរកឃើញមុខអង្គការអនាមិកនៅកណ្តាលវាលស្រឡះផង គឺយួនហា

ណាយ ។

លោកតារាងបញ្ជាក់ថា ពិម្បិលមិញយើងធ្វេសប្រហែស យើងត្រូវបាត់បង់ទឹកដីកម្ពុជាក្រោមម្លូយធនគរទៅហើយ ។ ថ្ងៃស្អែកនេះបើខ្មែរយើងមិនចេះពន្យល់គ្នាឲ្យស្គាល់កលល្បិចយួនហាណូយ បើយើងមិនភ្ញាក់រលឹកស្ទុះក្រោកឡើងរួបរួមសាមគ្គីចង់បាច់គ្នាជាផ្ទុះមួយ ឲ្យបានរហ័សទាស់ពេលវេលាទេនោះ ប្រយត្ត ! យើងនឹងបាត់បង់ទឹកដីកម្ពុជាកណ្តាលម្លូយធនគរទៀតជាមិនខាន ។ សព្វថ្ងៃដែលយើងនៅសល់ដង្ហើមផ្អាកៗ គឺដោយសារពិភពលោកជួយការពារយើង ។ ចុះបើយើងបណ្តែតបណ្តោយឲ្យអន្តរជាតិ ឬពិភពលោកយល់ច្រឡំទទួលស្គាល់ខ្មែរក្លែងក្លាយដែលយួនហាណូយកំពុងបង្កើតនោះ ពេលនោះយើងខ្មែរពិតៗត្រូវតែផុតពូជហើយ...

នៅយប់ថ្ងៃទី២៤ មេសា ១៩៧៩, នៅក្នុងក្រុមយាយទៀងគ្នាននរណាម្នាក់ដេកលក់ទេ ។ គ្រប់ៗរូបទើបនឹងមានវាសនាបានស្តាប់ បានដឹងថាឃ្មុនវាប្រើតែកលល្បិច វាអាចលេបធនគរកម្ពុជាក្រោមម្លូយបានយ៉ាងងាយ ឥឡូវយួនដដែលកំពុងប្រមូលលកល្បិចនោះយកមកអនុវត្ត ដើម្បីវាតទីយកធនគរកម្ពុជាកណ្តាលមួយទៀត ។ ពួកយើងទើបតែយល់អំពីលក្ខណៈសង្គ្រាមក្នុងស្រុកខ្មែរនៅពេលនេះទេ ។ គឺសង្គ្រាមរវាងយួននិងខ្មែរ ។

ម៉ោង៩ ថ្ងៃទី២៥ មេសា ១៩៧៩ លោកតារាងសុំលាយទៅទៀងទៅកាន់បន្ទាយអំពិល ។ លោកតាចង់បំរើរណសិរ្សណាមួយដើម្បីកំទេចយួនរំដោះមាតុភូមិកម្ពុជា ។ ពេលនោះស្រីៗមេម៉ាយទាំងអស់ ក៏បបួលយាយទៀងទៅតាមលោកតារាង ។ ពីព្រោះពេលនោះគេហាយតែមាសនិងពេជ្រ បើស្រីៗទាំងអស់នេះមានតែខោអាវមួយបន្តាស់ដាច់ដាច់ជាប់នឹងខ្លួនយ៉ាងនេះ តើមានអ្វីទៅទិញអង្ករ ? ។

ក្នុងឆ្នាំ១៩៧៩ ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរកំពុងអត់បាយ អត់ជីវក ស្រាប់តែពួកអង្គការមនុស្សធម៌អន្តរជាតិទទួលបានអង្គរយួននិងខ្មែរអាយង សុំដឹកជំនួយជាស្បៀងទៅជួយខ្មែរ ប៉ុន្តែយួនវាបដិសេធមិនព្រមទទួល រឿងនេះអស្ចារ្យណាស់ ។ ដូច្នេះប្រជាជនខ្មែរត្រូវតែដើរឡើង ពីទីក្រុងបាត់ដំបងទៅកាន់ជំរំនាគាស្ថិតនៅតាមបណ្តោយព្រំដែនខ្មែរ-ថៃ ដោយមានចម្ងាយ១០០គ.ម. ដើម្បីសុំអង្ករដែលអង្គការមនុស្ស

ធម៌អន្តរជាតិដាក់ទានឲ្យខ្មែរនៅទីនោះ រួចរែកមកកាន់ទីក្រុងបាត់ដំបងវិញ ។ ប៉ុន្តែ ពុទ្ធនោអើយ ! មាធិបត្តិមួយយ៉ាងធ្ងន់ទៀត គឺពេលរែកចូលជិតដល់ភូមិមិមិត្ត ក៏ត្រូវ បូជ្ជិយដែលឈរចាំនៅទីនោះស្នាក់ប្លង់យកអស់រលីង ។

ប្រជាជនខ្មែរកំពុងអស់សង្ឃឹម ស្រាប់តែឮឲ្យឮប្បដ្ឋាថា ៖

- ត្រូវតែរែកឆ្នាំងទៅរកអង្ករ មិនបាច់ទៅរែកអង្ករមករកឆ្នាំងឡើយ... ឃ្លានេះ គឺសត្រូវវាបង្កើតឡើងដើម្បីកំបាយខ្មែរ ។ ខ្មែរក៏បណ្តើរគ្នាដូចហែរកបិស រែកឆ្នាំង ទៅរកអង្ករមែន ! ។

ចំណែកយាយទៀង ពេលមិត្តរូបរបស់គាត់បបួលចាកចេញចោលទឹកដីកម្ពុជា គាត់តាំងមាត់រកពាក្យឆ្លើយតបសឹងគ្មាន ។ គាត់ត្រូវតែប្រាត់ប្រាស់បែកចេញពីមិត្ត រូងដ៏កំសត់នេះជាដាច់ខាត ។ គាត់យំបណ្តើរ គាត់និយាយនូវគោលបំណងរបស់ គាត់បណ្តើរ ៖

ទី១- គាត់ត្រូវនៅរង់ចាំដំណឹងក្នុងប្រសាសន៍ដាក់ទៀត តាមបណ្តាំប្តីរបស់គាត់ ដែលបានផ្តាំមុននឹងអង្គការនាំយកទៅសម្លាប់ ថាបើធរណាបានរួចចេញពីនីមដែក នេះ ត្រូវតែមករង់ចាំជួបជុំគ្នានៅផ្ទះរបស់យើងនេះ ។

ទី២- ខ្ញុំបានទទួលបណ្តាំពីបងគីម-ងួនត្រាថា បើខ្ញុំសល់នៅរស់ ត្រូវតែតាម ដានរកស៊ើបឲ្យឃើញអំពីលក្ខណៈនៃវិបត្តិ ដែលកើតមានឡើងក្នុងប្រទេសកម្ពុជា បណ្តាលឲ្យវិសាសហិរណហោចខ្លោចផ្សាមិនទំនងយ៉ាងនេះ ។ បើខ្ញុំស្រាវជ្រាវទៅ រកឃើញដូចយោបល់របស់លោក ខ្ញុំត្រូវសរសេរទុកជាប្រវត្តិសាស្ត្រ ជាមេរៀនសំ រាប់កូនខ្មែរ ជាពិសេសមេដឹកនាំខ្មែរនៅជំនាន់ក្រោយ ឲ្យបានដឹងយ៉ាងច្បាស់លាស់ថា ៖

- អង្គការអនាមិកជាធរណា ?
- តើក្រុមឃាតករអាថ៌កំបាំងជាសាសន៍ណា ?

មូលហេតុនេះ យាយទៀងក៏សំរេចចិត្តត្រូវតែទៅនៅក្នុងស្រុកខ្មែរ តស៊ូស្រាវ ជ្រាវឲ្យបានដឹងច្បាស់ជាងនេះតទៅទៀត ពីឧបាយកលរបស់យួនហាល្បាយ ដែល ស្រាប់តែបណ្តើរគ្នាដើររុំយចូលមករកត្បាតប្រទេសខ្មែរយ៉ាងស្រួលគ្មានហត់ឆ្កើ យ គ្មានពិបាកធ្វើសង្គ្រាមយ៉ាងនេះ ។

គំរោងការទី១របស់ហ្វ-ជីមិញបានសំរេចជាស្ថាពរហើយ គឺត្រូវតាមលំនាំពា- ក្យទូន្មានរបស់តាប្រធានទិញ ដែលបាននិយាយពីយប់ថ្ងៃទី២៨ កុម្ភៈ ១៩៨៤ថា ៖

- ច្បាំងជាមួយខ្មែរ បើឃ្លុះបានគ្រប់គ្រង បើចាញ់ធ្វើសេដ្ឋី ដែលកាលណោះ យាយទៀងអង្គុយស្តាប់ជាមួយនឹងគេដែរ ។ ម៉្យាងទៀតត្រូវតាមលំនាំពាក្យឲ្យប ខ្សៀវរបស់យួនដែលថា ៖

- បើឯងមិនទៅតទល់ធ្វើចំបាំងនៅកម្ពុជាទេ ឯងនឹងស្លាប់ដោយការអត់ឃ្លាន តែបើឯងទៅយកបាយវាស៊ី ឯងអាចនៅមានសំណាងនឹងនៅរស់តទៅទៀត...

យាយទៀងនឹកឃើញសព្វគ្រប់ក៏ស្រក់ទឹកភ្នែកប្រោកៗ ព្រមទាំងវាយរាប់ប្រាប់មិត្តៗរបស់គាត់ថា ៖

- ក្នុងមួយជីវិតនេះ ខ្ញុំត្រូវវិនាសប្រាត់ប្រាស់បងប្អូនគ្រួសារ រងទុក្ខវេទនារហូត តាំងពីអាយុ២០ឆ្នាំរហូតមកដល់ថ្ងៃនេះ ដោយសារតែយួនហាណូយតាមរកសម្លាប់ ពីព្រោះខ្ញុំគេចមិនបំរើវា ។ កាលណោះភាគច្រើនប្រាត់រស់ ។

តែភ័យខ្លាចនេះបណ្តាលមកតែពីយួនហាណូយដដែល ដែលលួចបន្លំប្រើឈ្មោះ អង្គការអនាមិក ខ្ញុំត្រូវប្រាត់ប្រាស់ប្តីកូនៗប្អូនៗក្នុងយូរ ហើយដែលភាគច្រើនគឺប្រាត់ស្លាប់ ។

- គ្មានការតក់ស្លុតឈឺចាប់ខ្លោចផ្សាអ្វីជាងការឃើញផ្ទាល់ភ្នែក នូវក្រុមឃាតករដែលមកចាប់ចងប្តីរបស់ខ្លួន ដាំយកទៅសម្លាប់ឡើយ ! ចំណែកទ្រព្យសម្បត្តិ ត្រូវរលាយអស់រលីង ខ្ញុំសល់តែបាតដៃទទេជាលើកទី២ ។

យាយទៀងលើកដៃបង់ស្រង់អស់វត្ថុស័ក្តិសិទ្ធិទាំងឡាយ សូមជួយណែនាំ ការស្រាវជ្រាវរបស់គាត់ឲ្យរាប់ប្រាសសំរេច ។

គាត់នឹកទៅដល់សកម្មភាពរបស់ហ៊ីត្លែ ដែលគេស្គាល់ពេញពិភពលោក... តែ ហ៊ីត្លែសម្លាប់បរទេសដើម្បីពង្រីកប្រទេសរបស់ខ្លួន ដើម្បីត្រួតត្រាពិភពលោក ។ ចំណែកឯខ្មែរវិញ ក៏ស្រាប់តែគេផ្តើមពេញពិភពលោកដែរថា ខ្មែរកាចសាហាវជា ឯហ៊ីត្លែទៅទៀត ។

ប៉ុន្តែបើយើងពិនិត្យឲ្យហ្មត់ចត់ទៅ អ្នកដែលសម្លាប់ខ្មែរ ជាអង្គការអនាមិក ជា ខ្មែរល្ងង់ខ្លៅ ជាចោរព្រៃ ដែលកើតឡើងពីការញុះញង់ ហើយដែលត្រូវឃាតករ អាថ៌កំបាំងសម្លាប់បន្តទៅទៀត រហូតដល់អស់សាសន៍ខ្មែរ នៅថ្ងៃណាមួយជាមិន ខាន ។ ឃាតករជាអង្គការអនាមិក គ្មានរូបគ្មានរាង ប្រើយីហោខ្មែរក្រហម អ្នកក្មេង ក្មេងក្មាន តាំងខ្លួនជាតំណាងរបស់អង្គការ ដើរអញ្ជើញភូតកុហក ចុចឲ្យចំបាំងចំណុច ខ្សោយនៃនាម្មីនអ្នករដ្ឋការខ្មែរ រួចប្រមូលដឹកដាំយកទៅចូលចំណូលអន្តរក្រុងខ្មែរ ត្រៀមនៃក្រុមឃាតករអាថ៌កំបាំង ឲ្យក្រុមនេះបាញ់សម្លាប់ចោលលេងៗ គ្មានពិបាក បង្ខំ គ្មានពិបាកចង... គ្រប់ៗរូបស្លៀកពាក់ឯកសណ្ឋានតាមយសស័ក្តិស្ថាតៗ < មិនមែនស្រាតទេ ដោះអាវ រួចបញ្ជូកចូលក្នុងបន្ទប់ឧស្ម័ន ដាំឲ្យលំបាកវេទនា ដូច ហ៊ីត្លែសម្លាប់ជាតិហ្នឹងឡើយ > ។

ក្នុងរយៈពេលគត់ យាយទៀងទទួលទារុណកម្មក្នុងស្ថាននរកលោកិយ ។ គាត់ ឆ្ងល់សែនឆ្ងល់ថា ហេតុយ៉ាងដូចម្តេចបានជាខ្មែរដែលជាអ្នកកាត់ព្រះពុទ្ធសាសនា